

1

Bu bölümde ikinci imkânsızlık
olarak hangi temel iddia
reddedilmektedir?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 1

Canlıların varlığını Allah'a vermeyip sebeplere bağlama iddiası reddedilmektedir.

2

Küçük bir canlının meydana gelişinde sebeplerin rol aldığı söylenirse hangi zorunlu sonuç ortaya çıkar?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 2

Çok sayıda unsur ve sebebin o canlının yapısına fiilen katılması gerektiği sonucu çıkar.

3

Sinek örneği niçin özellikle dikkat çekici bir delil olarak kullanılmıştır?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 3

Çünkü çok küçük olmasına rağmen son derece düzenli bir yapıya sahiptir ve bu küçüklük içinde sayısız sebebi toplamak daha da akıldan uzak görünür.

4

Metne göre sineğin bedeni dış
âlemle nasıl bir ilişki içindedir?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 4

Kâinattaki pek çok unsurla bağlantılıdır; hatta onların küçük bir özeti gibi düşünülür.

5

Maddî sebep anlayışına göre bir
sebebin etkide bulunabilmesi için
ne gerekir?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 5

Ortaya çıkan şeyin yanında ve içinde bulunması gerekir.

6

“Âlemin erkânı küçük bir yerde toplanmalı” sonucu, karşı görüşü nasıl çürütmek için kullanılmıştır?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 6

O görüşün doğal ve makul değil, kendi içinde taşınamaz derecede saçma olduğunu göstermek için kullanılmıştır.

7

Parçada Allah'a nisbet edilmeyen
varlık açıklaması hangi yola sevk
eder?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 7

Eşyayı sebeplere dayandırma
yoluna sevk eder.

8

Canlı bir varlıkta farklı ve hatta birbirine ters sebeplerin tam bir uyumla birleşmesi neden problemli görülür?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 8

Çünkü bu kadar ayrı ve zıt etkenlerin kusursuz bir denge içinde toplanması, tabîî bir işleyiştten çok bilinçli bir düzenlemeyi gerektirir.

9

Metne göre en küçük şuurda sahip biri bile sineğin oluşumunda sebeplerin birleşmesini neden kabul etmez?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 9

Çünkü böyle bir birleşme açıkça
imkânsız görünür.

10

Sineğin küçüklüğü delili zayıflatır mı, güçlendirir mi? Neden?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 10

Güçlendirir; çünkü küçücük bir yapıya koskoca âlemin unsurlarını yerleştirmek daha büyük bir imkânsızlık doğurur.

11

Parçada sineğin gözündeki hücre
üzerinden hangi mantık
eleştirilmektedir?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 11

Sebepler maddî ise etkilerinin gerçekleşmesi için o hücreye kadar girip orada çalışmaları gerektiği düşüncesi eleştirilmektedir.

12

Bu örnekle anlatılmak istenen
temel mantık nedir?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 12

Küçücük bir yere sayısız unsurun fiilen girip çalışmasını kabul etmenin mantıksız olduğudur.

13

İkinci muhalde ele alınan
tartışmanın merkezi hangi
meseledir?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 13

Canlıların meydana gelişini sebeplerle açıklamanın mümkün olup olmadığı meselesidir.

14

Metinde geçen canlı örneđi
hangisidir?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 14
Sinek örneğidir.

15

Sineğin yaratılışında dikkat çekilen
iki temel özellik nedir?

lisans tabiat-rialesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 15

Düzen ve hassas ölçüdür.

16

Sebeplerin sineğin yapımına katıldığı kabul edilirse onların sadece uzaktan etkili olması veterli görülür mü?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 16

Hayır, doğrudan yakınında ve hatta içinde bulunmaları gerekir.

17

Bunun en ileri sonucu olarak
sineğin hangi çok küçük kısmı
örnek verilmektedir?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 17

Gözündeki küçük hücre örnek
verilmektedir.

18

Parçanın sonunda bu düşünceyi
savunan tavır nasıl
değerlendirilmektedir?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 18

Son derece düşük seviyeli bir akıl yürütme olarak görülmekte, düşünce sahiplerinin bile bundan utanması gerektiği ima edilmektedir.

19

Bu pasajda “Allah’a vermemek” ifadesi pratikte hangi açıklamaya kapı açmaktadır?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 19

Varlığın oluşumunu sebeplere
yükleme anlayışına kapı
açmaktadır.

20

Canlı bir bedende çok sayıda
sebebin birlikte çalışması hangi
şartlarla anlatılmaktadır?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 20

Tam düzen, ince denge ve eksiksiz uyum şartlarıyla anlatılmaktadır.

21

Bir sineğin bedeninin kâinatın
özetı gibi görölmesi ne anlama
gelir?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansızlığı

Cevap 21

Küçük bir varlıkta bile evrensel ölçekte bağlantılar ve unsurlar bulunduğunu anlatır.

22

Sebepler maddî kabul edildiğinde
niçin canlı bedeninin dışında
kalmaları yeterli olmaz?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-
ictimai-imkansizligi

Cevap 22

Çünkü maddî etkinin gerçekleşmesi için sonucun yanına yaklaşması ve onunla temas etmesi gerekir.

23

Göz hücresi örneği, küçüklük ile kapsamlılık arasında nasıl bir tezat kurar?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 23

Çok dar bir mekâna çok geniş bir
sebeup yığının sığdırma
zorunluluğunu göstererek çelişki
kurar.

24

Parçanın sonunda kullanılan sert ifade neyi amaçlar?

lisans tabiat-risalesi-p06-1-yol-2-muhal-sinek-misali-esbabin-ictimai-imkansizligi

Cevap 24

Savunulan görüşün sadece yanlış değil, açıkça utanç verici derecede temelsiz olduğunu vurgulamayı amaçlar.